UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt XVII. De alijs observationibus circa Neophytorum profectum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

Visual Library

Qui vero domibus & facultatibus carent, donec artificio, vel alicui operi ſe addixerint, aut artem aliquam profeſſi fuerint, aut certum vitæ genus elegerint, aut ſe aliter ſuſtentare valeant, in eadem Catechumenorum domo, vel apud ſupradictas perſonas retineantur. Minores 1 autem apud viros vel mulieres boni nominis, & timentes DEUM, vel in aliquo Religioſo loco, Collegio, Monaſteriove virorum, ſi mares; Virgines, Sanctimonialium aut puellarum: ſi fæminæ fuerint, collocentur, ut ſub eorum, vel earum converſatione, & diſciplina, Chriſtianæ Religionis cultum addiſcant; & tam in fide, quam in moribus inſtituti, in melius proficere poſſint. Deligantur præterea aliqui viri probi, & pij, qui ipſis interim Neophytis indigentibus habitationes, artificia, ſupellectilem, cæteraque alimenta, ac ad vitam neceſſaria, juxta eorum ſtatum, & conditionem, vel de reditibus, prædictæ domus, vel de Chriſti fidelium oblationibus, ſive eleemoſynis ſtudeant procurare.

Verum ſi neque reditus, neque oblationes, aut eleemoſynæ ſatis ſint, locorum Ordinarij, tam de fructibus & proventibus Eccleſiarum ſuarum, quam aliunde eiſdem Neophytis, ne victus inopiam patiantur, donec per ſe ipſos ſuſtentari valeant, providebunt, prout 2 *Innocentius III.* alijque Patres, & ſummi Romani Pontifices ſuis literis mandaverunt.

Quod quidem Sanctus GREGORIUS, 3 Magnus rei Eccleſiaſticæ largiſſimus diſpenſator, pro præclariſſima ſua charitate egregiè præſtitit, ut apparet ex ejus litteris ſcriptis ad Anthemium ſubdiaconum, Cyprianum Diaconum Rectorem patrimonij Siciliæ, & ad Fantinum defenſorem Siciliæ, ubi & 4 auream illam ſententiam pronunciavit, quod non eſſet graviter ferenda diminutio reditus Eccleſiaſtici, propter converſionem Judæorum ad fidem: Nec hoc, inquiens, inutiliter facimus, ſi pro ſervandis penſionum oneribus, eos ad Chriſti gratiam perducamus; quia etſi ipſi minus fideliter veniunt; hi tamen, qui de eis nati fuerint, jam fidelius baptizantur. Aut ipſos ergo, aut eorum filios lucramur, & ideo non eſt grave, quicquid pro Chriſto dimittimus.

Sed & alij Romani 5 Pontifices, ſe præclarum bonorum operum exemplar præbentes erga pauperes, & alios Neophytos, liberaliter & mirificè hactenus effecerunt, atque noſtris temporibus, tum ex Cameræ Apoſtolicæ reditibus, locis montium, & penſionibus Eccleſiaſticis eorum inopiam ſublevando, tum etiam officijs, militijs, & honoribus illos ornando, præſtare conſueverunt.

Curent etiam ijdem viri pij, ne illi otio, aut ignavia torpeſcant, ſed alicui operi, vel licitæ arti, ſive negotiationi ſe applicent; dum tamen omnino inter Judæos, aut alios infideles proxenetarum, aut quamlibet artem exercere non præſumant.

Hos autem, vel domus Catechumenorum, & Neophytorum Præfectos, alioſve probatos ſacerdotes, & ipſi Neophyti, ut in ſuis neceſſitatibus & caſibus conſulant, monendi ſunt; juxta id, quod ſcriptum eſt: *Conſilium ſemper à ſapiente perquire.* †

1. Conc. Tolet. 4. c. 59 apud Gratian. 28. q. 1. c. Iud. filios, de quo Iac. Epiſ. Pacen. in inſt. Cath. c. 29. de filijs & minor. n. 8.
2 Innoc. 3. ad Eduen. Epiſc. lib. 2. regeſt. impreſſi tom. 1. & ad Abb. & Conventum S. Mariæ de prato de Leinceſtre eo. l. 2. regeſt. eo. 1. ac Ioan. 22. in Extr. Dignum arbitrantes c. 2. de Iudæis in Extravag. communibus. Et PP. Conc. Baſil. ſeſſ. 19. in decreto de Iudæis & Neop. parag. & quoniam Paulus iij. in dictis litteris in for. brevis in c. Cupientes.
3 S. Greg. l. 3. regeſt. ep. 31. ſeu c. 31. ad Anthem. Subdiac. & l. 4. ejuſd. Regeſti epiſt. ſeu cap. 5. ad Cypr. Diac. Rectorem patrimonij Siciliæ Facit etiam quod ſcribit idem Greg. l. 7. ep. ſeu c. 2 ad Phantinum
4 Idem Greg. d. c. 50. ep. ad Cypr.
5 S Greg. Leo X, Paul. 4. Pius 5. Greg. 13. atque alij, ut poſtea Clemens 8.
†Tobiæ 4.

Et demum in fine Catechiſta benedicat eis, & cum Apoſtolo dicat: 6 *Ipſe autem DEUS pacis ſanctificet vos per omnia, ut integer ſpiritus veſter, & anima, & corpus ſine querela, in adventu Domini noſtri JESU Chriſti ſervetur.*

6 S. Cyril. Hieroſ. in Catech. myſtag. 5. 1. Theſſ. 5.

CAPUT XVII.

De alijs obſervationibus circa Neophytorum profectum.

Nec propterea, cum ad propria domicilia dimittuntur, ſaltem per annum, in omnimoda libertate relinquendi ſunt: ſed ut Chriſtianè vivant diligens cura habeatur; & ideo à religioſis perſonis ſæpe viſitentur, & in fide confirmentur, ac de eorum vita domeſtici, & vicini eorum percontandi ſunt; An ad Eccleſias accedant; An diebus Dominicis & feſtivis Miſſas audiant, & ſaltem ſingulis menſibus, ſi non frequentius; & præcipuis anni feſtivitatibus confeſſionem peccatorum proprio Sacerdoti, vel alteri ab Epiſcopo approbato eis aſſignato faciant, & ſacram Dominici Corporis communionem percipiant?

Aliquando etiam ad domum Catechumenorum accedant, ut ibi Præfecto domus, aut ipſorum Superiori ſe præſentent, ut vel actionum ſuarum rationem reddant, vel ab eo documenta ſalutis accipiant.

Puellæ nubiles, ut honeſtè nubant eleemoſynarum ſubſidio juventur, & quantum fieri poteſt, non niſi originarijs, & antiquis Chriſtianis matrimonio jungantur. Si quæ monaſterium ingredi voluerint, aut aliter cælibem vitam ducere, eis non negetur, ſed in ſancto propoſito confirmentur, atque ſi in ipſo perſeveraverint, in aliquo religioſo loco, aut monaſterio collocentur.

Decet autem, ut ubi copia Neophytorum eſt, Monaſterium proprium puellarum Neophytarum, ut in urbe erigatur; quarum cura penes moniales originarias, & antiquas Chriſtianas ſit: & ex ipſis puellis, cum ad ætatem nubilem venerint, quæ cælibes eſſe noluerint, nubant; aliæ vero ibidem maneant, cum alijs puellis ſeparatim viventibus.

Similiter & ex Neophytis viris, qui voluerit, vel ducere uxorem, vel aliquam ingredi Religionem, non deſit ei piorum hominum conſilium & auxilium, ut quod ſaluti tum animæ, tum corporis magis conducit, id faciat, & exequi valeat. Et omnino qui præſunt curent, ut is, ſi commodè fieri poteſt, originariam, & antiquam potius Chriſtianam mulierem, quam Neophytam accipiat in uxorem.

Quod quidem & in alijs omnibus Neophytis utriuſque ſexus generaliter, quoad fieri poterit, curandum: Nam cum, 7 experientia teſte, compertum fuerit, mutuam Neophytorum inter ſe converſationem ipſos in fide Chriſtiana fragiliores reddere, ac ſaluti eorum plurimum officere, auctoritate Apoſtolica decretum eſt, ut locorum Ordinarij quantum pro incremento fidei viderint expedire, curent & ſtudeant Neophytos ipſos cum originarijs Chriſtianis matrimonio copulare.

7 Paul. in d. litteris Judæi, alioquin ad fidem, parag. & quoniam experientia teſte. Ex PP. Conc. Baſil. ſeſſ. 19. in decr. de Iudæis & Neop. parag. Et quoniam experientia teſte.

Com-

Commendentur præterea Parochis, in quorum Parochia degunt, ut eorum curam præcipuam habeant; & ab his poſtea viſitatores Neophytorum ad hoc deſignati ſæpe cognoſcant mores eorum, An piè & Chriſtianè vivant; An in Paſchate in parochiali Eccleſia ſacram Euchariſtiam ſumpſerint; An Miſſas & divina officia, ac prædicationes, & lectiones verbi Dei frequentent; & ad doctrinam Chriſtianam audiendam veniant; An vocati ad comitandum Sacerdotem deferentem ſanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum ad infirmos præſto ſint, & ad alia pietatis opera diligentes: Num in domos eorum Judæi conveniant, aut familiariter commorentur, aut ad eos ventitent: Num inimicitias & diſſenſiones habeant cum alijs Neophytis, aut antiquis Chriſtianis; quas pro ſua prudentia componere ſtudeant, aliaque inquirant, & prout opus fuerit provideant. Quod & ipſi Parochi pro officij ſui munere faciant, ubi domus vel Confraternitas Catechumenorum, & Neophytorum, illiuſque Præfectus & viſitatores non habentur.

Orationi vacent, Officium beatiſſimæ ſemper Virginis DEI genitricis MARIÆ, qui latinè legere ſciunt, & defunctorum, ſeptem Pſalmos pœnitentiales, Litanias, & alias pias orationes & preces, cum eis oportunum fuerit, recitent.

Coronam ac Roſarium ejuſdem glorioſæ & beatæ MARIÆ ſemper Virginis, tam hi qui legere ſciunt, quam qui neſciunt, diſcant, & ſimiliter recitent.

Cum cubitum eunt, & cum è lecto ſurgunt, ſemper ſigno crucis ſe ſignent, ac *Pater noſter*, *Ave MARIA*, & *Credo in DEUM* ſaltem dicant. Antequam cibum ſumant, menſam benedicant, & ſumpto cibo gratias agant.

Cum prodeunt domo, ſignent ſe ſigno crucis, & cum iter aliquod aggrediuntur, eodem ſigno crucis, & oratione ſe muniant.

Cum aliquam Eccleſiam, præſertim celebriorem prætereunt, intrent in eam, aqua benedicta ſe aſpergant, & ſanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum, quod in ea aſſervatur, reverenter adorent.

Orantes in Eccleſia DEI utrumque genu flectant, nec in ea exiſtentes collocutionibus, aliiſque negotiis vacent, ſed reverenter & devotè ſe habeant, & tota cordis humilitate Dominum deprecentur.

Sæpe autem plebem ſuam Parochus moneat, ut hujuſmodi converſos ad fidem amplectantur, & foveant, benè vivendi eis exemplum præbeant, ab Infidelium, & malorum Chriſtianorum injurijs, qui illis impiè fidem, aut priſtinam infidelitatem exprobrant, defendant; quinimo eos de fide ſuſcepta ſemper laudant, & ut DEO gratias ſemper agant hortentur. Secum eos ducant ad Eccleſias, ad conciones, & ad alia pia loca; Chriſtianos mores, ritus, canonum præcepta, & conſuetudines doceant, ſanctis monitis, & conſilio ſemper adjuvent, in neceſſitatibus eis ſubveniant, ægrotos viſitent, diſcordes concilient, amicitiam cum eis colant, aliquos eorum incultos mores ac defectus ſuſtineant, & tandem quemadmodum cæteros Chriſtianos, ita eos, ut fratres habeant, dilectos concives, & cohæredes Regni cælorum.

CAPUT XVIII.

De fugienda omnino Neophytis communicatione cum Infidelibus.

CUm ſæpe [1] malorum conſortia etiam bonos corrumpant, & multo magis eos, qui ad vitia proni ſunt, & Chriſti Fidelibus, præſertim vero Neophytis valde [2] pernicioſa ſit infidelium conſuetudo, illam ij maximè vitare, ac nullum cum Judæis, aut alijs Infidelibus, aut impijs hominibus amicitiam, ſocietatem, aut communionem habere debent: ut à Domino in divinis Scripturis ſæpiſſimè admonemur, dicit enim per Moyſen: Num. 16. *Recedite à tabernaculis hominum impiorum, & nolite tangere, quæ ad eos pertinent, ne involvamini peccatis eorum*, Et per Iſaiam 48. *Egredimini de Babylone, fugite à Chaldæis.* Et infra cap. 52. *Recedite, Recedite, exite inde, pollutum nolite tangere, exite de medio ejus*, Et per Jeremiam cap. 51. *Fugite de medio Babylonis, & ſalvet unuſquiſque animam ſuam.* Et per Apoſtolum Paulum, 2. Cor. 6. *Nolite jugum ducere cum Infidelibus. Quæ enim participatio juſtitiæ cum iniquitate? aut quæ ſocietas luci ad tenebras? quæ autem conventio Chriſti ad Belial? aut quæ pars fideli cum infideli? Qui autem conſenſus templo Dei cum idolis? Vos enim eſtis templum Dei vivi, ſicut dicit DEUS, Quoniam inhabitabo in illis, & inambulabo inter eos, & ero illorum DEUS, & ipſi erunt mihi populus*, & quæ ſequuntur. Et demum in Apocalypſi cap. 16. *Exite de illa* (ſcilicet Babylone) *populus meus, ut ne participes ſitis delictorum ejus; & de plagis ejus non accipiatis.*

Et hæc quidem de impiorum & infidelium conſortio, atque conſuetudine fugienda, non immerito, ſed ex neceſſaria, & manifeſta cauſa periculi ſeductionis, & ſubverſionis fidei, & participationis malorum & pœnarum tradenda ſunt. Scriptum eſt enim: *Qui tetigerit picem, inquinabitur ab ea.*

Quare Neophyti cum Judæis, & alijs infidelibus, nec ſocietates, nec negotiationes quantum fieri poteſt habeant: caveantque juxta Apoſtolum, ne eorum infructuoſis operibus tenebrarum unquam communicent, magis autem redarguant, atque ſe ab illicitis negotijs, & mercaturis tam cum illis, quam cum quibuslibet alijs omnino, ac perpetuo abſtineant.

Catechiſta, & [3] qui ipſorum curam habent, & Diocæſani operam dent, ne cum Judæis, ſeu infidelibus ſaltem per longum tempus converſentur, ne, ſicut quandoque contingit ab infirmitate curatis, modica occaſio ad priſtinam perditionem recidivos efficiat. Et primo præſertim anno poſt Baptiſmum eos non niſi præſente Catechiſta, aut Confeſſario Sacerdote, vel alio antiquo & probato Chriſtiano, ex rationabili vel neceſſaria cauſa & raro, & quam breviſſimo ſermone alloquantur. Illos tamen odio non habeant, nec, ut bonos ſe Chriſtianos oſtentent, aut aliorum Chriſtianorum benevolentiam captent, ac ſibi concilient, eos maledictis inceſſant, aut contumelijs, vel ulla injuria afficiant, memores præcepto-

rum

1 Conc. Tol. 4. c. 61. apud Gratian. c. ſæpe malorum 28 q. 1.

2 Ad idem ſupra de recipien. & inſtruen. Catech. parag. 1. ubi alia authoritas citatur, & parag. Quocirca moneat eos. etiam Baſil. ſerm. 1. de Bapt. p. 2. ad fin. ubi loquitur & de Baptizando & de jam regenerato ut mutet locum & vita priſtina conſuetudinem, & Chryſoſt. ad pop. Antioch. hom. 22. coll. 2. ubi de priſtinis vitijs, moribus & vita mutandis plenius, &c.

Epheſ. 5.

3 PP. Conc. Baſil. ſeſſ. 19. in decr. de Judæis parag. Curent inſuper verſ. Et tam ipſi. Et ex eis Paulus Papa iii in ſupra citatis literis de Judæis & alijs venientibus ad fidem ſimili paragr. Curent inſuper verſ. & tam ipſi,